

Csikónevelés és Lóképzés

Kiss Zsófia

Vadgazda mérnök, alapképzési szak, nappali munkarend

Vadgazdálkodási és Természetvédelmi intézet

Belső témavezető: Abayné Dr. Hamar Enikő Egyetemi docens

Külső témavezető: nincs

Dolgozatomban a csikó születésétől egészen a kiképzés kezdetéig követtem nyomon a ló fejlődését. A fő célom az volt, hogy jobban megértsem, hogyan lehet bizalmat és együttműködést kialakítani a ló és az ember között. Részletesen bemutattam, milyen körülmények, ingerek és feladatok segítik a fiatal ló testi és lelki fejlődését, és azt is, hogy mi tekinthető reális célnak a korai időszakban. Tapasztalataim szerint a kiképzés akkor működik igazán, ha természetes, fájdalommentes, és a ló egyéni adottságaihoz igazított módszereket alkalmazunk, függetlenül attól, hogy fiatal vagy idősebb állatról van szó. Fontosnak tartottam kiemelni, hogy a tréner vagy lovas számára elengedhetetlen megismerni a ló jellemét, képességeit és korlátait, mert csak így lehet harmonikus kapcsolatot kialakítani. A testbeszéd, a kommunikációs jelek és a fajra jellemző viselkedésformák megértése alapvető, hiszen ezek nélkül nincs valódi partnerség. Ez a szemlélet különösen fontos volt számomra a bántalmazott vagy bizalmatlan lovak rehabilitációjánál, ahol a cél nemcsak a fizikai, hanem a mentális felépülés is. Esettanulmányomban a saját lovam, Bársony példáján keresztül mutattam be, hogyan épülhet vissza a bizalom, és miként válhat egy ló önkéntessé és nyitottá az emberrel való munkában. A legnagyobb előrelépést az jelentette, amikor Bársony maga döntött úgy, hogy kapcsolatot keres, ez volt az igazi áttörés. A kiképzés során a szabadidomítás elveit ötvöztem a western földmunka-technikákkal, így alakult ki egy olyan módszer, amely a kommunikációra, a türelemre és a kölcsönös tiszteletre épül. A dolgozatom másik része a western lovaglás szemléletét és szakmai háttérét mutatja be, ezen belül is a cutting nevű szakágat. Ez a terület Magyarországon még kevésbé ismert, pedig a cutting a ló természetes ösztöneire, gyors reakcióképességére és a marhákkal való együttműködésre épít. Saját tapasztalataim alapján más fajták is sikerrel tanulhatják a cutting feladatokat, nemcsak a Quarter Horse-ok, ha van bennük marha ösztön. Összességében azt szerettem volna bemutatni, hogy a ló mentális és fizikai fejlesztése csak együtt lehet eredményes. Hiszem, hogy minden ló képes

fejlődni, ha következetesen, türelemmel és a természetes viselkedéséhez igazodva közelítünk hozzá. A western szemlélet, a szabadidomítás és a gyakorlati tapasztalatok ötvözése egy olyan rendszert alkot, amelyben nem az engedelmesség, hanem a bizalom és az együttműködés a legfontosabb.